

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/437-5/2015	
Érkezett: 2015 ÁPR 20.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 4 db	5

Ügyszám: IV/437/2015.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] a IV/437/2015. szám alatt iktatott, 2015. január 29-én benyújtott alkotmányjogi panaszomhoz az alábbi

indokolás-kiegészítést, javításokat és megjegyzéseket

fűzöm.

1. Indokolás-kiegészítés

2015. január 29-én benyújtott alkotmányjogi panaszomban bemutattam, hogy a kifogásolt rendelkezés egy sor kérdésben egymással ellentétes értelmezési lehetőségeket tesz lehetővé, ami álláspontom szerint önmagában elegendő – a normavilágosság követelményének súlyos sérelme miatt – a jogállamiság elvébe ütközés okán az alaptörvény-ellenesség megállapítására. Továbbá kitértem arra, hogy nem áll(t) rendelkezésre elegendő idő a jogszabály alkalmazására való felkészülésre, ami szintén megalapozza a B) cikk (1) bekezdésébe ütközés miatti alaptörvényellenesség-megállapítást.

2015. április 16-án indokoltnak tartom felhívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy **az idő múlása** mennyiben tette pontosabban felmérhetővé a felkészülésre rendelkezésre álló elégtelenségét. Kérem az alábbiakban előadandó tények és érvek figyelembe vételét.

2015. február 6-án elektronikus úton kérdéseket nyújtottam be a Magyar Nemzeti Bankhoz (a továbbiakban: MNB), amelyeket az MNB állásfoglalás-kérésnek minősülő beadványként rögzített. Jelen beadvány 1. számú mellékleteként csatolom az MNB-hez 2015. március 26-án intézett emlékeztetőmet, amely híven összefoglalja a 2015. február 6-án elektronikus úton benyújtott kérdéseimet is. Az MNB figyelmét abban a reményben hívtam fel – több mint másfél hónappal a kérdések első benyújtása után – az állásfoglalás kiadásának idejét illető alkotmányossági szempontokra, hogy jelen beadványomban már az állásfoglalás dátumának és tartalmának ismeretében pontosabb felmérésre vállalkozhatok, mint ami alkotmányjogi panaszom 2015. január 29-ei benyújtásakor lehetséges volt: milyen mértékű és hatású a felkészülésre rendelkezésre álló idő elégtelensége, az Mpt. – és kifejezetten a kifogásolt 83. § (1a) bekezdés – címzettjeiben élő bizonytalanság mely elemei mikor szűnhettek meg, a jogalkalmazó által közölt jogértelmezés mennyire felel meg saját jóhiszemű

jogértelmezésemnek, illetve egyes magánnyugdíjpénztárak jogértelmezésének, amennyire az utóbbi a pénztárak kommunikációjából megismerhető.

Jelen beadvány írásáig sem postai, sem egyéb úton (például elektronikus levélben) **nem értesültem az MNB állásfoglalásáról**. Megállapítható, hogy 14 nappal az első vizsgálandó időszak első hónapjának, 2015. áprilisának vége előtt nem ismert több részlet a jogszabályt alkalmazó MNB jogértelmezését illetően, mint a kifogásolt rendelkezés hatályba lépésekor, vagy alkotmányjogi panaszom 2015. január 29-ei benyújtásakor. A jogszabály címzettjei felkészülésüket csak saját jóhiszemű jogértelmezésükhöz vagy az elképzelhető legszigorúbb jogértelmezéshez igazíthatták, ami már abban a tekintetben is bizonytalanságot szült, hogy a kettő közül melyik legyen a felkészülés alapja. (Ezen túli bizonytalanságot jelentett és jelent a mai napig, hogy ezek bármelyike azonos-e, azonos lesz-e a jogalkalmazó hatóság ismeretlen jogértelmezésével.)

Tekintsük példaként az előrefizetés lehetőségét: e tárgyban a jóhiszemű jogértelmezés megengedő (elfogadja az egyszeri befizetési tranzakciót eszközlő pénztártagot *tagdíjfizető tagként* mindazon hónapok vonatkozásában, amelyek tagdíját *előre* megfizette), a szigorú értelmezés kizáró (csak a fizetési tranzakció teljesülésének hónapjában minősíti a pénztártagot tagdíjfizetőnek, még ha kétségtelen vagy feltételezhető is szándéka, hogy több hónap tagdíját kívánta előre – vagy akár utólag – megfizetni).

A Horizont Magánnyugdíjpénztár 2015. február 17-én közzétett sajtóközleményében arról számolt be (ld. a 2. számú mellékletet), hogy “elsőként teljesítette a magánnyugdíjpénztárak esetén kötelezővé tett 70%-os tagdíjbefizetői arányt” – ez nyilván azon a jogértelmezésen alapult, hogy a tagok előre is megfizethetik későbbi hónapok tagdíját. A tagok túlnyomó többsége eleget tett a pénztár kérésének, hogy január vagy február hónapban egy teljes év tagdíját fizessék meg előre, azonban nem lehetett biztos benne, hogy ezáltal egy októberben esedékes ellenőrzés során április hónap vonatkozásában az MNB szerint is tagdíjfizető tagnak minősül-e majd. Én például a pénztáram kérésének megfelelően már januárban átutaltam a 12 havi tagdíjat, emellett azonban havi rendszeres átutalásra is megbízást adtam számlavezető bankomnak. A sajtóközlemény azon összetett mondatából, mely szerint “[h]abár a Magyar Nemzeti Bankkal, – aki hatóságként októberben fogja először vizsgálni fél évre visszamenőleg a 70%-os tagdíjfizetési arány meglétét – még nem sikerült a pénztáraknak egyeztetniük a pontos számítási metódust, a ██████████ ██████████ ár szakemberei biztosak benne, hogy a magyar törvényi szabályozásnak megfelelően befizetett magánnyugdíjpénztári tagdíjak minden számítási módszer mellett biztosítják a jogszabályi megfelelést”, az óvatosság elvét szem előtt tartva az első tagmondatot (amely az egyeztetési kísérletek addigi sikertelenségéről szól) értékeltem különös súllyal. Úgy véltem, hogy ennek következtében a pénztár optimista konklúziója (azaz hogy szakemberei biztosak a jogszabályi megfelelésben) nem kellően megalapozott.

Az ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████) jelen beadvány írásakor, 2015. április 16-án az az információ szerepelt, hogy “[m]ivel a nyugdíjpénztár számára továbbra [s]em egyértelmű, hogyan kell számításba venni a havi befizetések mérésénél a teljes éves tagdíj egyösszegű befizetését, **továbbra is a tagdíjak havi**

fizetését kéri tagjaitól” (ld. a 3. számú mellékletet). Kiemelten kéri a pénztár a tagjait, hogy szíveskedjenek “havi rendszerességgel havi 1.000 Ft befizetést teljesíteni”. Ezzel a tagokat olyan magatartásra ösztönzi, amely egyrészt ugyan kétségtelenül megfelel a legszigorúbb jogértelmezésnek, másrészt azonban a tagság számára kényelmetlenséggel és költséggel járhat. A pénztár fennmaradását övező aggodalmukat nem lehet több hónapra előre eloszlatni, a havi átutalások sorozata pedig a legtöbb Magyarországon elérhető bankszámlacsomag esetén – a tételenkénti fix vagy minimumdíjak miatt – magasabb díjakat von maga után, mint a havi tagdíj 12-szeresének egyösszegű átutalása.

A két említett magánnyugdíjpénztár különböző álláspontja szemléletesen illusztrálja, hogy az MNB jogértelmezésének elhúzódo megismerhetetlensége milyen bizonytalanságot okoz két héttel 2015. áprilisának vége előtt is. A kellő felkészülési idő hiánya az Alkotmánybíróság gyakorlatában megfelelő hivatkozási alap az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, a jogállamiság klauzulának sérelmét állító alkotmányjogi panaszok esetében. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy jelen esetben a ténylegesen rendelkezésre álló felkészülési idő hosszát ne a jogszabály kihirdetésétől vagy hatályba lépésétől 2015. április 30-áig eltelt idő alapján határozza meg, hanem elsősorban azt vegye figyelembe, hogy a jogkövetés szándékát magukénak valló címzettek érdemi, utólag nem hiábavalónak minősülő felkészülést csak akkor kezdhetnek, ha a jogalkalmazó jogértelmezését is megismerhették. Ezen az alapon a felkészülési idő már nem lehet hosszabb 14 napnál, ami nyilvánvalóan elégtelen például abban az esetben, ha ennyi idő alatt arról kellene értesíteni a tagságot, hogy a tagdíjfizetés adott hónapra való elismerhetőségének feltétele, hogy a befizetés abban a hónapban (tehát ne előre) történjen – és a 2015. április 30-áig hátralévő időben a tagoknak ezen értesítés alapján még (akár ismételt) tagdíjfizetésről is gondoskodni kellene. Az MNB jogértelmezéséről való egyértelmű nyilatkozat további halogatása minden egyes nappal tovább rövidíti a fentiek szerinti *tényleges* felkészülési időt, 2015. április 30-a után pedig azt fogja eredményezni, hogy a felkészülési idő fogalma értelmezhetetlenné (másképpen fogalmazva: negatív hosszúságúvá) vált; a jóhiszemű címzettek jogértelmezésétől eltérő jogalkalmazói jogértelmezés azt jelentheti, hogy az utóbbinak megfelelni immár *lehetetlen lesz* egy (vagy további késlekedés esetén: több) hónap vonatkozásában.

2. Javítások

2015. január 29-én benyújtott alkotmányjogi panaszom sajnálatos módon egyes helyeken elütéseket tartalmaz. Ezek legfeljebb csekély mértékben befolyásolhatják az eredeti beadvány értelmezését, mindazonáltal helyénvalónak tartom, hogy az időközben általam észrevett hibákra felhívjam a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét.

2.1. Két helyen hibás évszámmal hivatkoztam az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatára. A 4. lábjegyzetben és a 13. oldal második bekezdésében helytelenül 2012. éviként megjelölt határozat valójában 2013. évi, a helyes hivatkozás: **3048/2013. (II. 28.) AB**.

2.2. A 7. oldal második bekezdése első mondatának gondolatjelek között szereplő közbevetésében az utolsó tagmondat helyesen: “és az azokra adható különböző válaszok függvényében **egymástól** extrém mértékben különböző körülmények vezethetnek a feltétel

teljesülésének megállapítására” (nem pedig *egymásról*, ahogyan az az eredeti beadványban hibásan szerepelt).

A hibákért a tisztelt Alkotmánybíróság szíves elnézését kérem.

3. Az Alkotmánybíróság honlapján történt közzététellel kapcsolatos megjegyzések

2015. február 26-án a 4. számú melléklet szerinti szerkezetben és tartalommal felkerültek az Alkotmánybíróság honlapjára a IV/437/2015 számú ügy egyes adatai. A közzétett elemek közül egyesek hasonló – nem értelemzavaró – módon hibásak, mint ahogyan a fenti 2. pontban rámutattam a saját beadványom bizonyos tökéletlenségeire (hiányzó vagy felesleges betűk, írásjelek, toldalékok). Az indítvány lényegének összefoglalása azonban olyan megállapításokat is tartalmaz, amelyekkel kapcsolatban fontosnak tartom felhívni a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét a szándékom szerinti lényeg és a honlapon közzétett összefoglaló olvastán álláspontom szerint leszűrhető jelentés közötti különbségekre.

Az összefoglaló első bekezdésének utolsó mondata szerint “[e]zeket a rendelkezéseket 2015. szeptember 30-át követően kell alkalmazni, az ezt *követő* hat hónap vonatkozásában”. Valójában – az Mpt. 126. §-ában írottakkal egyezően – az “*ezt megelőző* hat hónap vonatkozásában” kell a rendelkezéseket alkalmazni. Ebből következik az is, hogy 2015. áprilisával kezdődik az első olyan időszak, amelynek vonatkozásában a rendelkezéseket alkalmazni kell.

A harmadik bekezdés a tulajdonhoz való jog sérelmét az alkotmányjogi panaszomban állítottaknál lényegesen szűkebb körre korlátozza. Azt a benyomást kelti, mintha a tulajdonhoz való jog sérelme csak a magánnyugdíjpénztárak jogutód nélküli megszüntetése után következne be. Ezzel szemben alkotmányjogi panaszomban azt állítottam, hogy a pénztárnak a törvény erejénél fogva lehetséges megszűnése előtt is fennáll a tulajdonhoz való jog sérelme, mégpedig két különböző okból. Egyrészt a pénztártag követelésének – ami a pénztártag tulajdona – jelen idejű békés élvezetét megzavarja az a fenyegetés, amelyet a pénztár megszűnésének lehetősége jelent, és amelynek elhárítását a pénztártag saját magatartásával csak valószínűbbé teheti, de biztossá nem. Másrészt pénzeszközei egy részét gyakorlatilag akkor is magánnyugdíjpénztári tagdíj fizetésére kényszerül fordítani, ha ennek valódi – a törvény betűjének való megfelelésen túli – értelmét nem látja, vagy ha ez számára nehézséget okoz.

Az utolsó bekezdés nem tesz említést arról, hogy a jogállamiság elvének sérelme részben a felkészülésre rendelkezésre álló idő rövidege miatt áll fenn. A “sok más megoldás” felemlítése kapcsán pedig nem utal arra a kontextusra, amelyben a más megoldások lehetősége felmerül: azaz hogy a törvényhozó az alapjogok korlátozása során az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt *lett* volna köteles alkalmazni, és ilyen eszközből találhatott volna sok másfélét, a kifogásolt rendelkezésnél enyhébbet is.

A közzététellel kapcsolatos megjegyzések annyiban képviselnek az alkotmányjogi panaszom elbírálásának szempontjából jelentős aggályokat, amennyiben arra lehet belőlük következtetni, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság akár a lényegét, akár a részleteket illetően az általam előadottak alapos tanulmányozása után is más üzenetet fogadhat be, mint amit közvetíteni kívántam. Ennek elkerülése érdekében készséggel állok a tisztelt Alkotmánybíróság

rendelkezésére minden olyan módon – legyen az írásbeli vagy szóbeli –, amelyet az Alkotmánybíróság szükségesnek tarthat és amelyre az Abtv. illetve az Alkotmánybíróság ügyrendje lehetőséget nyújt.

Beadványomhoz mellékletként csatolom az alább felsorolt dokumentumok másolatát:

1. A Magyar Nemzeti Bankhoz benyújtott emlékeztetőm a kért állásfoglalás időzítésének tárgyában (2015. március 26.; 3 oldal)
2. [REDACTED]t [REDACTED]ár [REDACTED]e [REDACTED]r [REDACTED]s [REDACTED]:
[REDACTED]tar.h [REDACTED]ar-17; [REDACTED]
3. Az [REDACTED]r [REDACTED]h [REDACTED].html cím alatt elérhető tájékoztatás első oldala (hozzáférés dátuma: 2015. április 16.; 1 oldal)
4. Az Alkotmánybíróság honlapján a IV/437/2015 számú ügyvel kapcsolatban <http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/7498E7BA68898143C1257DF8005DB005> cím alatt elérhető információ (hozzáférés dátuma: 2015. április 16.; 2 oldal)

Budapest, 2015. április 16.

Tisztelettel

